

N:o 27.

Ank. till Riksd. kansli den 9 mars 1894, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om enskild själavård, konfirmation och Herrens heliga nattvard samt till lag angående jordfästning.

Kongl. Maj:t har den 30 sistlidne december till Riksdagen aflåtit en så lydande proposition n:o 28:

Under återopande af hosföljande i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga bilagda, af kyrkomötet, på sätt kyrkomötets jemväl bifogade skrifvelse utvisar, för dess del godkända förslag till lag om enskild själavård, konfirmation och Herrens heliga nattvard, samt till lag angående jordfästning.

Denna proposition har af båda kamrarna hänvisats till lagutskottet.

De vid propositionen fogade lagförslag finnas här nedan i detta utlåtande omnämnda.

Angående först förslaget till lag om enskild själavård m. m. erkänner utskottet villigt, att många af de lagbestämmelser, som för närvarande gälla i de vigtiga ämnen, hvilka behandlas i samma förslag, äro föråldrade och böra ersättas med mera tidsenliga, äfvensom att förslaget i flere afseenden är egnadt att på ett tillfredsställande sätt ordna dithörande förhållanden. Å andra sidan innehåller förslaget åtskilligt, som, då det enligt utskottets mening icke uppbäres af den

allmänna uppfattningen, ej bör af utskottet tillstyrkas; och vill utskottet här nedan lemna redogörelse för hvad utskottet i nämnda afseende äfvensom i öfrigt mot förslaget har att anmärka.

5 § 2 mom.

Offentlig konfirmation, som enligt kyrkohandboken innebär, bland annat, att barnet skall med »ja» besvara fem särskilda till detsamma ställda, i handboken formulerade frågor, är, såsom af förevarande lagrum jemfördt med 13 § framgår, uppställd såsom vilkor för att få tillträde till den heliga nattvarden. Enligt hvad utskottet föreställer sig kan det emellertid inträffa, att ett barn, oaktadt det känner en innerlig längtan och ett djupt behof att få deltaga i nattvarden, finner sig icke kunna med rent samvete besvara alla ofvannämnda frågor, samt af sådan anledning afhåller sig från konfirmationen och i följd deraf ej får deltaga i nattvarden; och då utskottet, i hufvudsaklig likhet med hvad vid förevarande lagförslags granskning inom högsta domstolen blifvit af ett justitieråd uttaladt, anser den omständighet, att ett barn ej kan komma till öfvertygelse om sanningen af allt hvad omförmälda frågor innebära eller vågar förbinda sig till uppfyllande af de löften, som barnet genom frågorna affordras, och förty ej vill underkasta sig den offentliga konfirmationen, ej vara tillräckligt skäl för barnets utestängande från nattvarden, helst ett sådant barn mindre bör anses dertill ovärdigt än ett sådant, som vid konfirmationen afgifver sina svar utan eller möjligen mot egen öfvertygelse, synes det utskottet icke vara tillrådligt att den offentliga konfirmationen göres till vilkor för rättigheten att varda delaktig af den heliga nattvarden.

Härtill kommer, att formen för konfirmationen samt beskaffenheten och innehållet af de frågor, som dervid böra framställas, kunna utan Riksdagens hörande ändras, samt att, om den föreslagna bestämmelsen blefve lag och konfirmationen sålunda gjordes till vilkor för nattvardens begående, innebörden af detta vilkor skulle kunna blifva en helt annan än den Riksdagen vid lagens antagande förutsatt.

6 § 1 mom.

Utskottet finner det visserligen vara önskvärdt, att, såsom i förevarande lagrum stadgas, tillfälle till nattvardsgång i allmänhet beredes församlingsmedlemmar minst en gång i månaden, men med afseende dels derå, att det för närvarande torde möta svårighet att inom alla församlingar anordna gudstjänst hvarje månad och dels å den omständighet, att åtskilliga församlingar, särskildt i landsorten, torde vara så fåtaligt befolkade, att, om nattvardsgång i dem skulle i regel hållas en gång i månaden, den torde blifva mindre allmänt besökt och i följd deraf förlora något af den högtidlighet, som med dess begående bör vara förenad, synes stadgandet böra omredigeras och hänsyn dervid tagas till nämnda förhållanden.

9 §.

Enligt förordningen den 20 september 1859 är medlem af svenska kyrkan berättigad att äfven utan nödfall mottaga nattvarden inom annan församling än den, till hvilken han hör, eller af prest, som icke är anställd i sistnämnda församling, hvarvid det emellertid åligger den, som vill blifva delaktig af nattvarden, att med sin själasörjares bevis styrka, att han är enligt gällande lag oförhindrad till sakramentets begående.

En anhållan att under omförmälda förhållanden komma i åtnjutande af nattvarden skulle emellertid, om förevarande § antoges, vederbörande prest kunna afslå, derest han efter föregången pröfning funne sig dertill föranlåten.

Komiterade, som uppgjort ifrågavarande lagförslag, motivera denna bestämmelse dermed, att då enligt 14 § 3 mom. i förslaget anteckning i prestbetyg icke finge göras om sådant uteslutande från nattvarden, som i nämnda § omförmäldes, torde den prest, som i nu ifrågakomna afseende anlitas, böra sjelf förvissa sig om, att han icke utdelade sakramentet åt någon, som på grund af berörda lagrum — enligt hvilket kyrkoherden i församlingen under vissa angifna förutsättningar skall förordna om uteslutande från nattvarden äfven i fall, der dylikt uteslutande nu icke får ega rum — icke borde komma i

åtnjutande af nattvarden; och syntes detta lämpligast kunna ske, på sätt i finska kyrkolagen vore för likartadt fall stadgadt: genom enskildt samtal med den, som anmält sig till nattvarens begående.

Om än af motiven till ifrågavarande stadgande sålunda framgår, att vederbörande prest icke skulle ega vägra att betjena den, som ville begå nattvarden och visade sig vara dertill oförhindrad, torde stadgandet dock icke vara så tydligt affattadt, att det ej skulle komma att lemna rum för olika tolkningar och någon gång föranleda en prest att utan giltigt skäl vägra sitt biträde åt den, som genom hans hjälp ville blifva delaktig af nattvarden.

Till undvikande häraf, och då för öfrigt, enligt hvad här nedan kommer att omförmälas, utskottet afstyrkt förslaget 14 §, samt grunden till förevarande uti 9 § intagna stadgande alltså bortfallit, synes sistnämnda § böra redigeras i öfverensstämmelse med nu gällande lag.

13 §.

I fråga om den ändring i sak denna § undergått hänvisar utskottet till hvad här ofvan af utskottet yttrats vid 5 § 2 mom.

Utskottet har derjemte ansett, att för fullständighetens skull här borde intagas en erinran derom, att stadgandet i denna § icke vore tillämpligt å det fall, som afses i 14 § (15 § i Kongl. Maj:ts proposition).

14 §.

Redan af principiella skäl finner utskottet det icke böra tillerkännas presterskapet rätt att i vissa fall förvägra församlingsmedlem att erhålla nattvarden. Den omständighet, att någon genom att hafva hädat Gud eller i öfrigt gjort sig skyldig till förseelse, som omförmäles i förevarande §, torde nemligen icke vara tillfyllest för antagandet, att han icke skulle kunna värdigt begå nattvarden. Säkerligen har vid åtskilliga tillfällen inträffat, att en sådan person just i det ögonblick, då han framträdte till nattvardsbordet, kommit till full medvetenhet om

sin synd, och att nattvardens begående sålunda blifvit för honom ett medel till bättring.

Frånsedt den omständighet, att utskottet på grund af det nu anförda anser ifrågavarande § icke vara af beskaffenhet att kunna antagas, synas bestämmelserna i §-en i vissa afseenden vara mindre tillfredsställande.

Af motiven till ifrågavarande stadgande framgår, att vederbörande kyrkoherdes åtgärd att utesluta någon från nattvarden borde betraktas såsom ett rent själavårdsärende, och i följd deraf icke annorledes än genom den uteslutnes egna åtgörande gifvas någon som helst offentlighet. Hvad i detta afseende sålunda åsyftas synes emellertid icke komma att ske, derest, såsom i §-en föreskrifves, kyrkoherden skulle, då någon till nattvardsgång icke berättigad anmälde sig till dess begående, kalla honom till sig för enskildt samtal, ty då budbäraren icke är bunden af något tysthetslöfte att förtiga den kallelse, han verkställt, kan just denna lätt föranleda, att saken framdrages i offentligheten.

Vidare torde, såsom ett justitieråd vid förslagens granskning inom högsta domstolen anmärkt, hufvudsakliga syftet med förslaget uti ifrågavarande del, eller att förhindra uppenbart obotfärdiga syndare från delaktighet i nattvarden, endast i högst ofullständig grad kunna ernås, enär jemlikt förslaget rätt till nattvardens begående skulle tillstädjas den felande, så snart han bekände sin synd och lofvade bättring, således äfven om hans lefverne eller handlingar bure det mest tydliga vittnesbörd derom, att någon förbättring i verkligheten icke inträdt.

Slutligen torde ifrågavarande bestämmelser om vägran af tillträde till nattvarden under inga förhållanden böra införas i en lag rörande själavård. Utestängande från nattvarden kan nemligen, enligt hvad utskottet anser, icke betraktas annorledes än såsom en kyrkotuktsåtgärd.

På grund af det anförda hemställer utskottet, att förevarande § måtte ur förslaget utgå.

Beträffande ingressen finner utskottet med afseende å hvad i fråga om 14 § hemställes, den ändring böra vidtagas, att bestämmelse icke meddelas om upphäfvande af 10 kap. kyrkolagen, så vidt det angår mindre och större bannet.

På grund af hvad här ofvan blifvit anfördt får utskottet hemställa,

1:o) att Riksdagen ville, beträffande förslaget till lag om enskild själavård, konfirmation och Herrens heliga nattvard, med förklarande, att Kongl. Maj:ts förevarande proposition i denna del icke kan antagas i oförändradt skick, för sin del antaga följande

Förslag

till

lag om enskild själavård, konfirmation och Herrans heliga nattvard.

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

Med upphäfvande ej mindre af 6, 8 och 9 kap. kyrkolagen, 10 kap. samma lag, så vidt det angår mindre och större bannet, gällande delar af 7, 11 och 17 kap. kyrkolagen, cirkuläret den 18 december 1695, § 2 af resolutionen på presterskapets besvär den 17 december 1697, cirkuläret den 8 maj 1765, cirkuläret den 12 november 1808 och förordningen den 20 september 1859, i hvad sistberörda cirkulär och förordning röra skriftermål och nattvard, förordningen den 4 maj 1855 angående vissa föreskrifter till kyrkotuktens upprätthållande och 71 § i förordningen den 29 januari 1861 angående mord, dråp och annan misshandel äfvensom förordningen af sistnämnda dag angående jemkning i gällande föreskrifter om tiden för begående af Her-

Med upphäfvande ej mindre af 6, 8 och 9 kap. kyrkolagen, gällande delar af 7, 11 och 17 kap. kyrkolagen, cirkuläret den 18 december 1695, § 2 af resolutionen på presterskapets besvär den 17 december 1697, cirkuläret den 8 maj 1765, cirkuläret den 12 november 1808 och förordningen den 20 september 1859, i hvad sistberörda cirkulär och förordning röra skriftermål och nattvard, förordningen den 4 maj 1855 angående vissa föreskrifter till kyrkotuktens upprätthållande och 71 § i förordningen den 29 januari 1861 angående mord, dråp och annan misshandel äfvensom förordningen af sistnämnda dag angående jemkning i gällande föreskrifter om tiden för begående af Herrens nattvard, än äfven af allt hvad lag och författningar i öfrigt

*Kongl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

rens nattvard, än äfven af allt hvad innehålla stridande mot denna lag, lag och författningar i öfrigt innehålla stridande mot denna lag, förordnas som följer:

1 §.

Prest inom svenska kyrkan skall i enskild själavård vinnlägga sig att undervisa, förmana, varna och trösta sina församlingsmedlemmar, på det att deras kristliga tro och lefverne måtte befrämjas under vak-samhet och bön samt ett rätt bruk af nådemedlen.

2 §.

1 mom. Är någon, som i församlingen bor eller uppehåller sig, sjuk och kallas prest till honom, vare presten pliktig att ofördröjligen efterkomma kallelsen, der han icke har giltigt hinder. Upphör hindret, underlåte han icke att genast derefter inställa sig.

2 mom. Prest bör, äfven der han icke varder särskildt kallad, i själavårdande syfte besöka de församlingsmedlemmar, som äro stadda i andlig eller lekamlig nöd.

3 §.

Anlitar främmande kristen trosbekännare prest inom svenska kyrkan om själavård, må sådan icke förvägras. Förekommer dervid för-rättning, som finnes upptagen i kyrkohandboken, skola dennas före-skrifter följas.

4 §.

Vill någon för prest enskildt bekänna sin synd, vare presten plig-tig att mottaga den bekännelse; egande dervid presten att meddela af-lösning, om den skriftande det begär och omständigheterna dertill för-anleda.

Hvad i sådant hemligt skriftermål anförtros presten må han ej yppa; dock må prest utan att röja person uppenbara hvad som kan tjena till att afvärja för annan menliga följder af brottslig gerning, som

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

den skriftande bekänt, så ock, der bekännelsen gifver vid handen, att sådan gerning tillämnas, varna den, som vederbör.

5 §.

1 mom. Barn inom församlingen, hvilka böra i den svenska kyrkans lära uppfostras, skola, då de uppnått den förståndsutveckling, att åt dem må lemnas tillträde till Herrens heliga nattvard, af prest inom svenska kyrkan sorgfälligt undervisas och beredas, dock ej tidigare än det år, under hvilket de fylla fjorton år; och åligger det barnets föräldrar eller målsman att senast innan barnet fyllt sjutton år hos kyrkoherden i den församling barnet tillhör anmäla det till erhållande af konfirmationsundervisning eller ock styrka, att barnet af annan prest inom svenska kyrkan erhållit eller erhåller sådan undervisning.

2 mom. De barn, hvilka efter slutad undervisning pröfvats beredda att få tillträde till nattvarden och sjelfva åstunda att varda deraf delaktiga, skola i den ordning kyrkohandboken föreskrifver offentlig konfirmeras.

3 mom. Då barn, som åtnjutit konfirmationsundervisning, åstundar att konfirmeras, må det ej af föräldrar eller målsman derifrån hindras.

5 §.

1 mom. Barn inom församlingen, hvilka böra i den svenska kyrkans lära uppfostras, skola, då de uppnått den förståndsutveckling, att åt dem må lemnas tillträde till Herrens heliga nattvard, af prest inom svenska kyrkan sorgfälligt undervisas och beredas, dock ej tidigare än det år, under hvilket de fylla fjorton år; och åligger det barnets föräldrar eller målsman att senast innan barnet fyllt sjutton år hos kyrkoherden i den församling barnet tillhör för beredelse till nattvarden anmäla det till erhållande af derför lämpad undervisning, eller ock styrka, att barnet af annan prest inom svenska kyrkan erhållit eller erhåller sådan undervisning.

2 mom. Då barn, som efter slutad undervisning pröfvats beredt att få tillträde till nattvarden, åstundar att varda deraf delaktigt, må sådant ej förvägras. Före nattvardsgången skall offentlig konfirmation i den ordning kyrkohandboken föreskrifver ega rum med de barn, som deri önska deltaga. Ej må barn af föräldrar eller målsman derifrån hindras.

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

6 §.

1 mom. Efter derom skedd pålysning skall i hvarje församling nattvarden, på sätt kyrkohandboken föreskrifver, hållas så ofta församlingsmedlemmar det begära och i allmänhet minst en gång i månaden.

2 mom. Nattvarden skall i högmessogudstjänst hållas; dock att, der det anses önskvärdt att nattvardsgång vid vissa tillfällen anställas annorledes än i sammanhang med högmessogudstjänst, kyrkoherden må ega att derom öfverenskomma med församlingen.

7 §.

Nattvarden skall offentligen i kyrka begås. Å annat rum än i kyrka må nattvardsgång hållas endast der särskilda ortsförhållanden sådant kräfva och biskopen finner skäl att gifva sitt bifall dertill.

I hemmet må nattvarden kunna meddelas åt den, som på grund af sjukdom, ålderdom eller annan lika giltig orsak sådant påkallar; egande dervid anhöriga och husfolket, om de så önska, att i nattvarden deltaga.

8 §.

Ej må annan än prest i svenska kyrkan utdela nattvarden åt medlemmar af samma kyrka; dock att, då skäl dertill finnes, stiftets biskop må tillåta prest inom annan evangelisk-luthersk kyrka att utdela nattvarden till medlemmar af svenska kyrkan.

Är någon i dödsfara stadd, och kan prest ej anträffas, må hvilken kristen, som derom anlitas, aflösning och nattvard meddela.

9 §.

9 §.

Nattvarden åtnjute en hvar i den församling, till hvilken han hör; Nattvarden åtnjute en hvar i församling, till hvilken han hör;

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

men om någon åstundar att mottaga nattvarden i annan församling eller af annan prest än den, som är anställd i förstnämnda församling, vare sådant honom tillåtet, der den prest han derom anlitar, efter vederbörlig pröfning, är villig att honom betjena.

men om någon åstundar att mottaga nattvarden i annan församling eller af annan prest än den, som är anställd i förstnämnda församling, vare sådant honom tillåtet, *der han styrker att han till nattvardens begående är oförhindrad.*

10 §.

På kungjord tid skall anmälan till offentlig nattvardsgång göras hos kyrkoherden eller den han gifver uppdrag att mottaga sådan anmälan.

11 §.

Den, som vill åtnjuta nattvarden, skall förut i skriftermål hafva aflagt syndabekännelse och undfått aflösning.

12 §.

1 mom. Skriftermål, såsom beredelse till nattvarden, skall, på sätt kyrkohandboken föreskrifver, ske offentligen i kyrka samma dag nattvarden utdelas eller ock dagen förut.

2 mom. Begär nattvardsgäst att i fall, der nattvarden icke utdelas samma dag skriftermålet sker, omedelbart efter skriftermålet varda af sakramentet delaktig, det varde honom icke förvägradt, der han för sin begäran anför giltiga skäl.

3 mom. Skall nattvarden, jemlikt 7 §, utdelas annanstädes än i kyrka, bör skriftermålet ske å det rum, der nattvarden utdelas.

13 §.

Nattvarden må ej meddelas åt annan än den, som blifvit konfirmerad.

13 §.

Nattvarden må ej *utom i det fall, som i 14 § omförmäles*, meddelas åt annan än den, som *enligt den i 5 § stadgade ordning pröfvats beredd att varda deraf delaktig.*

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

14 §.

1 mom. Anmäler sig till nattvardsgång den, som hädat Gud, lastat eller gäckt Guds heliga ord eller sakramenten, gjort gäckeri af gudstjensten, smädat den kristna tron eller eljest visat sig såsom uppenbar motståndare till densamma eller ock förer ett lastbart och förargelseväckande lefverne, må, ehvad han derför blifvit lagförd eller icke och ändå att straff derå ej finnes i allmän lag utsatt, kyrkoherden i församlingen kalla honom till sig för enskildt samtal med anledning af den gjorda anmälan.

Hörsammar han ej kallelsen, eller inställer han sig men visar fortfarande obotfärdighet, skall kyrkoherden förvägra honom att undfå nattvarden.

2 mom. Bekänner den felande sin synd och lofvar bättring, må nattvarden honom icke förmenas.

3 mom. Om åtgärd, som enligt denna § vidtagits, må anteckning icke inflyta i annat prestbevis än flyttningsbetyg.

15 §.

Begäres nattvarden af någon, som är stadd i dödsfara, må den icke under något förhållande honom af prest förvägras.

14 §.

Begäres nattvarden af någon, som är stadd i dödsfara, må den icke under något förhållande honom af prest förvägras.

*Kongl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

16 §.

Tränger sig fram till nattvardsbordet någon, som är af starka drycker öfverlastad eller eljest synbarligen i oredig sinnesförfattning, eller som enligt denna lag icke må varda af nattvarden delaktig, varde han vid sakramentets utdelande förbigången.

17 §.

Prest, som förvägrar någon tillträde till nattvarden eller förbigår någon vid sakramentets utdelande, vare skyldig att, om så begäres, gifva skriftligt besked om grunderna för sin åtgärd. Öfver denna må klagan anföras hos domkapitlet. Är den klagande missnöjd med domkapitlets beslut, må besvär deröfver anföras hos Konungen.

15 §.

Tränger sig fram till nattvardsbordet någon, som är af starka drycker öfverlastad eller eljest synbarligen i oredig sinnesförfattning, eller som enligt denna lag icke må varda af nattvarden delaktig, varde han vid sakramentets utdelande förbigången.

16 §.

Prest, som förvägrar någon tillträde till nattvarden eller förbigår någon vid sakramentets utdelande, vare skyldig att, om så begäres, gifva skriftligt besked om grunderna för sin åtgärd. Öfver denna må klagan anföras hos domkapitlet. Är den klagande missnöjd med domkapitlets beslut, må besvär deröfver anföras hos Konungen.

Ofvan omförmälda förslag till lag angående jordfästning är af följande lydelse:

F ö r s l a g

till

lag angående jordfästning.

Med upphäfvande af 18 kap. kyrkolagen och allt hvad lag och författningar i öfrigt innehålla mot denna lag stridande, varder härigenom stadgadt och förordnadt som följer:

1 §.

När dödsfall timar inom svenska kyrkan, skall detsamma vid den högmessogudstjänst, som näst efter skedd anmälan om dödsfallet inträffar i den församling, der den aflidne var kyrkoskrifven, genom kyrkoherdens försorg tillkännagifvas med tacksägelse i den ordning kyrkohandboken föreskrifver. Sådant tillkännagifvande må dock ej ske i de fall, som här nedan i 5 och 6 §§ omförmälas.

2 §.

Den aflidne skall jordfästas inom sex veckor efter dödsfallet, der icke giltiga orsaker till längre uppskof äro för handen. Jordfästningen må ej förrättas af annan än prest i svenska kyrkan.

3 §.

Jordfästning skall ega rum i den församling, der dödsfallet timat; dock må, då lik skall begravas i annan församling, jordfästningen kunna förrättas i denna församling, om vederbörande det åstunda.

Jordfästningen verkställs å församlingens kyrkogård eller annan begravningsplats eller ock å rum, som församlingen för jordfästning anvisat. I kyrka må dock endast sådan jordfästning, hvarom i 4 § sägs, ega rum.

Huru vida den, som afidit i fängelse, å sjukhus eller å annat dermed jemförligt ställe, må derstädes kunna jordfästas, ankommer på Konungens pröfning.

4 §.

Jordfästning i vanlig ordning eller så kallad högtidlig jordfästning må ej förvägras utom i de fall, hvilka i 5 och 6 §§ omförmälas.

5 §.

I särskild, mindre högtidlig ordning skola dödfödda barn jordfästas.

6 §.

I stillhet skall jordfästas den, som blifvit afrättad eller ljutit döden under föröfvande af groft brott, så ock den, som förgjort sig sjelf;

dock att, om den, som förgjort sig sjelf, var afvita eller, enligt läkares intyg, af sjukdom eller ålderdomssvaghet eller annan, utan egen skuld, iråkad förvirring saknade förståndets fulla bruk, den döde må jordfästas i vanlig ordning.

7 §.

De särskilda formulär, efter hvilka ofvan omförmälda olika slag af jordfästning skola förrättas, bestämmas i kyrkohandboken.

Vid jordfästning i vanlig ordning må de i svenska kyrkan öfliga ceremonier med klockringning, procession, sorgmusik och sång brukas, äfvensom. liktal hållas af prest, som derom anlitas och dertill finnes villig.

Ej må vid jordfästning, hvarom i 5 § sägs, klockringning ega rum.

Vid jordfästning i stillhet böra endast närvara den dödes anhöriga, om sådana finnas och inställa sig, samt de personer, hvilka äro oundgängliga för den dödes jordande. Ej må vid sådan jordfästning förekomma klockringning, sorgmusik, sång eller liktal.

8 §.

Jordfäst lik må icke begravas annanstädes än å kyrkogård eller annan plats, som blifvit för sådant ändamål behörigen invigd.

Kyrkogårdar och andra begravningsplatser skola städse hållas i ordnad och värdigt skick.

9 §.

På Konungens pröfning ankommer, huru vida och under hvilka villkor enskild begravningsplats må anläggas.

Mot ifrågavarande lagförslag har utskottet icke något att erinra; och får utskottet följaktligen hemställa,

2:o) att Riksdagen ville godkänna det af Kongl. Maj:ts framlagda förslaget till lag angående jordfästning.

Stockholm den 9 mars 1894.

På lagutskottets vägnar:

E. VON KRUSENSTJERNA.

Reservation

vid utskottets hemställan i *punkt 1*:

af herrar von *Krusenstjerna*, *Fröberg*, *C. H. Lundström* och *L. O. Larsson*, hvilka ansett, att § 5 mom. 2 och 13 § i Kongl. Maj:ts förslag till lag om enskild själavård m. m. bort af utskottet tillstyrkas;

af herr *Hasselrot*, med hvilken instämt herrar *C. H. Lundström* och *L. O. Larsson*, beträffande uteslutandet af 14 § i samma förslag;

af herr *C. F. Pettersson*;

samt af herr *Kardell*, beträffande *dels* förslagets *ingress*, hvilken han ansett böra af utskottet oförändrad tillstyrkas, *dels § 2 mom. 2*, hvilket moment såsom innehållande en föreskrift, hvilken vore omöjlig att uppfylla och följaktligen orimlig, han ansett böra utgå, *dels ock § 5*, i fråga hvarom herr *Kardell* anför:

»Bestämmelser om konfirmationsundervisning och konfirmation finnas endast i kyrkohandboken af 1811, men icke i gällande kyrkolag. Att vid sådant förhållande nu intaga i lagen dit hörande föreskrifter synes mig så mycket mindre lämpligt, som konfirmationstvånget långt före detta borttagits. Folkskolans växande utveckling gör särskildt konfirmationsundervisningen småningom öfverflödig; aktningen för samvetsfriheten bör hindra antagandet af en lag, som tvingar föräldrar med från statskyrkan afvikande åsichter att sända sina barn till statskyrkliga nattvardsskolor. Om § 5 förkastas, förblifver ju förhållandet i alla händelser sådant, som det nu är.

På grund häraf anser jag, att utskottet bort utan vidare afstyrka bifall till § 5.»
